

«ПРАВОЗНАВСТВО» (Редакція 2022р.)

Спеціальність: **122 «Комп'ютерні науки»**

Дисципліна: обов'язкова, професійної підготовки

Циклова комісія: загальної підготовки

Викладач: Власова Тетяна Анатоліївна.

Вивчається: у третьому семестрі (другий курс)

Обсяг: 90 годин, із них аудиторних занять — 37, самостійної роботи студентів — 53

Підсумкова форма контролю: залік

Консультації: здійснюються викладачем впродовж семестру згідно з розкладом

Мета дисципліни — засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, закономірностей побудови правової держави, формування в них високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити та правильно застосовувати нормативно-правові акти у практичній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти, вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі.

Завдання дисципліни:

- 1) надання студентам систематичних знань з юридичних наук;
- 2) виховання у здобувачів освіти поважного ставлення до Конституції, законів та підзаконних актів України;
- 3) засвоєння студентами специфічної фахової термінології;
- 4) оволодіння здобувачами освіти певного правового мінімуму знань із різних галузей права України;
- 5) підготовка до застосування правових знань у майбутній професійній діяльності в обставинах сучасного економічного життя.

Основні компетентності та результати навчання

РН01. Аналізувати явища і події соціально-політичного, культурного, духовного середовища для формування світогляду людини та встановлювати зв'язок між ними

Тематика та види навчальних занять

Аудиторні заняття складаються з 26 лекційних годин та 14 практичних.

№	Вид заняття	Тема заняття	К-сть годин	РН за ОП
1	лекція	Теорія держави та права [1, с. 7-83; 2, с. 11-86; 3, с. 7-44] 1. Основні закономірності виникнення держави та права 2. Основні теорії походження держави 3. Поняття та ознаки держави 4. Функції держави 5. Форма держави 6. Механізм (апарат) держави 7. Громадянське суспільство та соціально-правова держава 8. Поняття, ознаки та функції права 9. Поняття, ознаки і види соціальних норм. Право в системі соціальних норм	2	РН01

№	Вид заняття	Тема заняття	К-сть годин	РН за ОП
		10. Система права та її структурні елементи 11. Форми (джерела) права 12. Нормативно-правові акти та їх систематизація 13. Правові відносини. Юридичні факти 14. Поняття реалізації норм права та її форми. Законність і правопорядок 15. Правова поведінка. Правопорушення 16. Юридична відповідальність: поняття, мета, ознаки та види. Підстави юридичної відповідальності		
2	лекція	Конституційне право [1, с. 84-162; 2, с. 87-128; 3, с. 45-64] 1. Поняття конституційного права України, його предмет та методи. Конституційно-правові норми та конституційно-правові інститути 2. Конституція як Основний закон суспільства та держави 3. Загальні засади конституційного ладу України 4. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини 5. Громадянство України. Конституційно-правовий статус іноземців, осіб без громадянства, внутрішньо переміщених осіб 6. Безпосередня демократія в Україні 7. Конституційно-правові основи організації та здійснення державної влади в Україні 8. Місцеве самоврядування в Україні 9. Адміністративно-територіальний устрій України	02	РН01
3	практика	Теорія держави та права. Конституційне право	02	РН01
4	лекція	Адміністративне право [1, с. 163-234; 2, с. 174-253; 3, с. 199-210] 1. Поняття, предмет, метод та система адміністративного права України 2. Норми та джерела адміністративного права, адміністративно-правові відносини 3. Суб'єкти адміністративного права 4. Державна служба та державні службовці 5. Публічне адміністрування, його методи та форми 6. Адміністративно-правові режими 7. Адміністративні послуги 8. Адміністративна відповідальність та провадження у справах про адміністративні правопорушення	02	РН01
5	лекція	Цивільне право [1, с. 235-311; 2, с. 129-173; 3, с. 65-84] 1. Цивільне право як галузь права 2. Цивільні правовідносини: поняття, склад, види, підстави їх виникнення, зміни та припинення 3. Суб'єкти цивільних правовідносин 4. Об'єкти цивільних правовідносин	1	РН01

№	Вид заняття	Тема заняття	К-сть годин	РН за ОП
		5. Правочини у цивільному праві 6. Особисті немайнові права фізичних осіб 7. Право власності та інші речові права 8. Зобов'язання у цивільному праві 9. Цивільно-правові договори 10. Загальна характеристика спадкування. Види спадкування 11. Захист цивільних прав та інтересів 12. Цивільно-правова відповідальність		
6	практика	Адміністративне право. Цивільне право	2	РН01
7	лекція	Сімейне право [1, с. 312-356; 2, с. 496-611; 3, с. 85-102] 1. Сімейне право як галузь права 2. Поняття сім'ї та шлюбу. Порядок укладення і припинення шлюбу, визнання шлюбу недійсним 3. Права та обов'язки подружжя 4. Взаємні права та обов'язки батьків і дітей 5. Влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування	1	РН01
8	лекція	Трудове право [1, с. 357-415; 2, с. 354-393; 3, с. 103-122] 1. Трудове право України як галузь права 2. Трудовий договір 3. Робочий час 4. Час відпочинку 5. Заробітна плата 6. Трудова дисципліна 7. Матеріальна відповідальність працівників 8. Охорона праці 9. Праця жінок 10. Праця молоді 11. Праця осіб з інвалідністю 12. Трудові спори	1	РН01
9	практика	Сімейне право. Трудове право		
10	лекція	Житлове право [1, с. 464-497] 1. Поняття, предмет, метод і значення житлового права 2. Джерела (форми) житлового права 3. Поняття та види житлового фонду України 4. Право на житло та основні засади його реалізації 5. Порядок надання житла громадянам, які потребують поліпшення житлових умов 6. Приватизація житлового фонду 7. Договір найму житлового фонду 8. Розгляд житлових спорів та відповідальність за порушення житлового права	2	РН01
11	лекція	Господарське право [1, с. 498-541; 2, с. 394-495; 3, с. 171-198] 1. Господарське право як галузь права 2. Господарські правовідносини та їх види	2	РН01

№	Вид заняття	Тема заняття	К-сть годин	РН за ОП
		3. Поняття та види господарської діяльності 4. Поняття та види суб'єктів господарювання 5. Ліцензування господарської діяльності 6. Припинення господарської діяльності 7. Правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції 8. Правове регулювання банкрутства 9. Господарсько-правова відповідальність учасників господарських відносин		
12	практика	Житлове право. Господарське право	2	РН01
13	лекція	Екологічне та земельне право [1, с. 579-625; 2, с. 254-353] 1. Поняття, предмет, метод, система та принципи екологічного права України 2. Джерела екологічного права 3. Екологічні права та обов'язки громадян 4. Права та обов'язки природо користувачів 5. Природно-заповідний фонд та його складові 6. Правові засади охорони атмосферного повітря 7. Правові засади охорони тваринного світу 8. Правові засади охорони рослинного світу 9. Правова охорона водних ресурсів 10. Правовий порядок використання та охорони надр 11. Поняття, предмет, метод, джерела та сутність земельного права 12. Види земель. Права та форми власності на землю 13. Набуття та реалізація права на землю 14. Приватизація землі 15. Гарантії прав на землю. Охорона земель 16. Відповідальність за порушення земельного законодавства	2	РН01
14	лекція	Фінансове право [1, с. 542-578; 3, с. 211-226] 1. Фінансове право як галузь права 2. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини 3. Правові основи фінансового контролю в Україні 4. Фінансово-правова відповідальність 5. Бюджетне право та бюджетні правовідносини 6. Податкове право України: поняття, предмет, система 7. Поняття та види податків. Податкова система України 8. Правове регулювання державних видатків в Україні	2	РН01
15	практика	Екологічне та земельне право. Фінансове право	2	РН01
16	лекція	Військове право [3, с. 247-266] 1. Правове регулювання військової служби у Збройних Силах України 2. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)	2	РН01

№	Вид заняття	Тема заняття	К-сть годин	РН за ОП
		3. Поняття військового адміністративного проступку у військовій сфері		
17	лекція	Медичне право [3, с. 267-290] 1. Поняття медичного права та його предмет 2. Принцип автономії пацієнта в медичному праві: проблеми регламентації 3. Правові основи реформування фінансування медичної галузі 4. Основні тенденції сучасного реформування медичного законодавства України	2	РН01
18	практика	Військове право. Медичне право	2	РН01
19	лекція	Кримінальне право [1, с. 626-685; 2, с. 612-725; 3, с. 149-170] 1. Поняття, предмет, метод та система кримінального права 2. Кримінальна відповідальність 3. Закон про кримінальну відповідальність 4. Поняття злочину 5. Поняття, ознаки та види складу злочину 6. Об'єкт злочину 7. Об'єктивна сторона злочину 8. Суб'єкт злочину 9. Суб'єктивна сторона злочину 10. Стадії злочину 11. Співучасть у злочині 12. Множинність злочинів 13. Покарання: поняття, мета, система та його види	2	РН01
20	практика	Залікове заняття	2	РН01

Розподіл самостійної роботи

№	Зміст роботи	Кількість годин
1	Підготовка з теоретичних питань занять	13
2	Підготовка до практичних (лабораторних, семінарських) занять	12
3	Індивідуальна робота (виконання проекту)	5
4	Підготовка до заліку	20
Разом		50

Критерії оцінювання поточних та підсумкових робіт із теоретичних питань

Оцінка за національною шкалою	ECTS	Критерії оцінювання
Відмінно	A	Суть питання розкрита повністю. Відповідь логічна і послідовна, проілюстрована необхідними прикладами. Здобувач демонструє високі знання понятійного апарату, вільно орієнтується в матеріалі навчальних, наукових та довідкових джерел. Вміє аргументувати судження, демонструє розвинені аналітичні навички
Добре	B	Суть питання розкрита майже повністю. Відповідь логічна і послідовна, але наведені приклади співвідносяться з викладеною теорією не в повному обсязі. Здобувач демонструє достатньо високі знання понятійного апарату, добре орієнтується в матеріалі навчальних, наукових та довідкових джерел. В більшості випадків аргументує судження, демонструє розвинені аналітичні навички
Добре	C	Основна суть питання розкрита, але є певні неточності та невідповідності. Відповідь здебільшого логічна і послідовна, але наведені приклади співвідносяться з викладеною теорією не в повному обсязі. Здобувач демонструє знання понятійного апарату на рівні вище середнього, в цілому орієнтується в матеріалі навчальних, наукових та довідкових джерел. В більшості випадків аргументує судження, демонструє достатньо розвинені аналітичні навички
Задовільно	D	Суть питання розкрита наполовину, є неточності та невідповідності. У відповіді спостерігаються логічні прогалини, непослідовність викладу матеріалу, мала кількість прикладів. Здобувач демонструє знання понятійного апарату на середньому рівні, не дуже добре орієнтується в матеріалі навчальних, наукових та довідкових джерел. В багатьох випадках аргументація суджень достатньо слабка, аналітичні навички здобувача розвинені посередньо
Задовільно	E	Суть питання розкрита частково, багато неточностей та невідповідностей. У відповіді спостерігаються виразні логічні прогалини, непослідовність викладу матеріалу, відсутність прикладів. Здобувач демонструє знання понятійного апарату на середньому рівні, слабо орієнтується в матеріалі навчальних, наукових та довідкових джерел. В більшості випадків аргументація суджень достатньо слабка, аналітичні навички здобувача розвинені посередньо
Незадовільно	FX	Суть питання фактично не розкрита, багато помилок і невідповідностей. Відповідь нелогічна і непослідовна, приклади відсутні. Здобувач демонструє низький рівень знань понятійного апарату, погано орієнтується в матеріалі навчальних, наукових та довідкових джерел. Не може аргументувати висловлені судження, аналітичні навички нерозвинені

Оцінка за національною шкалою	ECTS	Критерії оцінювання
Незадовільно	F	Відповідь відсутня

Критерії оцінювання поточних та підсумкових робіт із практичних завдань

Оцінка за національною шкалою	ECTS	Критерії оцінювання
Відмінно	A	Завдання виконане без помилок і в повному обсязі. Здобувач проявляє глибоке розуміння сутнісних особливостей предмета навчального дослідження, демонструє високий рівень аналітичних навичок
Добре	B	Завдання виконане з незначною кількістю неточностей і в повному обсязі. Здобувач проявляє достатньо глибоке розуміння сутнісних особливостей предмета навчального дослідження, демонструє вищий за середній рівень аналітичних навичок
Добре	C	Завдання виконане з певною кількістю помилок чи неточностей і майже в повному обсязі. Здобувач проявляє достатньо глибоке розуміння сутнісних особливостей предмета навчального дослідження, демонструє вищий за середній рівень аналітичних навичок
Задовільно	D	Завдання виконане з певними помилками та не менш ніж наполовину. Здобувач проявляє достатнє розуміння сутнісних особливостей предмета навчального дослідження, демонструє середній рівень аналітичних навичок
Задовільно	E	Завдання виконане з певними помилками і лише частково. Здобувач проявляє посереднє розуміння сутнісних особливостей предмета навчального дослідження, демонструє середній рівень аналітичних навичок
Незадовільно	FX	Завдання виконане з помилками та менш ніж наполовину. Здобувач демонструє погане розуміння сутнісних особливостей предмета навчального дослідження, демонструє низький рівень аналітичних навичок
Незадовільно	F	Завдання не виконане

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТУРАТУРА

1. Волошкевич Г. А., Джолос С. В., Дробот Ж. А. Правознавство: Підручник. Черкаси, 2019. 686 с.
2. Гапотій В. Д., Слишик О. Основи права: Підручник. Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2019. 882 с.
3. Правознавство: Навчальний посібник / За ред. С. В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Герц Л. Л. Правознавство: Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2018. 280 с.
2. Крестовська Н. М., Александрова Ю. В., Балобанов О. О. Правознавство: Підручник. Одеса: Атлант, 2015. 554 с.
3. Мірошніченко В. Каменський Д. Правознавство: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 288 с.
4. Молдован В. В., Чулінда Л. І. Правознавство: Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 184 с.
5. Олійник А. Ю. Основи історії і теорії держави та права. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 200 с.
6. Хрідочкін А. В., Макушев П. В., Ченцов В. В. Основи юриспруденції. Київ: Олді+, 2021. 396 с.